

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Inspektorát v kraji Vysočina - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Dalečín, okres Žďár nad Sázavou

592 41 Dalečín 107

Identifikátor: 600 130 398

Termín konání komplexní inspekce: 19., 22. a 23. říjen 2001

Čj.	115 262/2001-11073
Signatura	kk5bv101

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Dalečín je trojtřídní neúplná škola, pracuje podle učebních dokumentů vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2. Navštěvuje ji 42 žáků 1. - 5. ročníku (7+9+5+6+15 žáků). Jejich výchovu a vzdělávání zabezpečují čtyři pedagogické pracovnice.

Péčí vedení školy a zřizovatele – obce Dalečín byla v minulých letech uskutečněna oprava prostorů školní budovy, společné pro základní a mateřskou školu. Provoz se částečně prolíná. Společně jsou užívány chodby, tělocvična, hřiště a školní zahrada, školní jídelna mateřské školy zabezpečuje pro zájemce stravování i pitný režim.

Výuka probíhá ve třech učebnách vybavených starším žakovským nábytkem a standardní didaktickou technikou. K dispozici je dále ředitelna, sborovna, sociální zařízení, tělocvična (vybavená pro výuku tělesné výchovy potřebným základním tělovýchovným náradím), kabinet, šatna a další provozní prostory. Vybavení pomůckami je průměrné, pro přípravu výuky, činnost kroužku a administrativu školy je využíván počítač a kopírka. Učební prostředí je podnětné a estetické, k výzdobě je ve velkém rozsahu využíváno žakovských prací a výrobků.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk, matematika

V průběhu komplexní inspekce bylo hospitováno v šesti hodinách uvedených předmětů. Týdenní hodinové dotace odpovídaly učebnímu plánu přijatého vzdělávacího programu. Vyučující mají učivo velmi přehledně a úplně rozvrženo, probírané učivo i rozvržení bylo v souladu s osnovami. Bezprostřední příprava pedagogů na výuku byla pečlivá, stanovené cíle odpovídaly standardu vzdělávání.

Podmínky odborné a pedagogické způsobilosti splňuje většina vyučujících sledovaných předmětů. Absence požadované kvalifikace kvalitu výuky negativně neovlivnila. Psychohygienické podmínky výuky (světelné a tepelné) byly příznivé. Z pomůcek byly využívány především kopírované materiály, dále i učebnice a pracovní sešity. K dispozici žákům i pedagogům je fond knihoven. Činnosti relaxačního charakteru byly zařazovány ve většině hodin, pozornost byla věnována i zdravému životnímu stylu.

Členění hodin a pokyny učitelů byly vzhledem ke stanoveným cílům účelné, jejich struktura vycházela ze ztížených podmínek souběžné výuky dvou ročníků ve třídě. V organizaci a řízení hodin byla většinou používána frontální výuka žáků jednoho ročníku v kombinaci se samostatnou (zpravidla písemnou) prací druhého ročníku. Diferencované úlohy byly zadávány jen žákům se specifickými vývojovými poruchami učení a chování. Při samostatné práci žáci procvičovali a aplikovali poznatky, v části hodin byl poskytován prostor i pro spolupráci žáků a aktivní samostatné učení. Účinnost výuky byla podporována individuálním přístupem vyučujících k žákům. V průběhu inspekce byly prohlédnuty sešity a písemné práce žáků. Jejich grafická úroveň je průměrná. Jsou pečlivě sledovány učitelé, jako účelné se jeví věnovat větší pozornost metodám práce s chybou.

Vstupní a průběžná motivace i motivace aktualizací učiva byla ve výuce uplatňována. Úvodní opakování a prověřování výchozích znalostí a dovedností bylo zařazeno ve většině hodin, návaznost učiva byla zřejmá. Při plnění úkolů poskytovali vyučující žákům radu a pomoc, byla oceňována snaha a pokrok, výsledky učení byly zpravidla průběžně vyhodnocovány, hodnocení bylo prováděno obvykle slovní pochvalou. V závěrečné části některých hodin chyběl prostor pro shrnutí učiva, opakování poznatků a zhodnocení aktivity dětí. Schopnost sebehodnocení

byla rozvíjena jen okrajově. Výuka probíhala většinou v klidné, pracovní atmosféře. Žáci projevovali k výuce pozitivní vztah, dostávali prostor k vyjádření vlastního názoru. Byli vstřícní, pozorní a aktivní, vztahy žáků a učitelů byly přátelské a partnerské.

Plánování a příprava výuky jsou hodnoceny jako vynikající, psychohygienické podmínky, organizace, formy a metody výuky, motivace a hodnocení, interakce a komunikace jsou hodnoceny jako velmi dobré, materiální a personální podmínky jako průměrné.

Celkově je kvalita výuky ve sledované skupině předmětů hodnocena jako velmi dobrá.

Přírodovědné a společenskovední předměty

Hospitace v uvedené oblasti proběhly v šesti hodinách předmětů prvouka, přírodověda, vlastivěda a praktické činnosti. Týdenní hodinové dotace odpovídaly učebnímu plánu. Probírané učivo bylo v souladu s osnovami, učivo mají vyučující pečlivě a detailně rozvrženo, je zajištěna kontinuita mezi jednotlivými ročníky. Bezprostřední příprava pedagogů na výuku byla pečlivá.

Podmínky odborné a pedagogické způsobilosti splňují jen dvě ze čtyř vyučujících sledovaných předmětů. Výuka bez požadované kvalifikace neměla u sledovaných hodin nepříznivý vliv na výběr metod a forem vyučování. Škola je vybavena potřebnými pomůckami, efektivně byly využívány hlavně učebnice, pracovní sešity, mapy, knihy a naučná literatura, pomůcky, kopírované materiály.

Použité vyučovací metody využívaly zvláště v prvouce a praktických činnostech aktivitu a zájem žáků. V přírodovědě byly efektivně využívány postupy a způsoby výuky pozitivně přispívající k rozvoji poznávacích i hodnotových cílů. Ve většině sledovaných hodin umožňovala jejich organizace žákům úspěšné uplatnění. Nová učební látka byla zpravidla uváděna do souvislosti s učební látkou předchozích hodin, byly využívány dříve získané dovednosti a vědomosti. Předávané poznatky byly spojovány s praxí, vycházely ze zkušenosti dětí. Při souběžné výuce více ročníků byla častá samostatná práce, žákům při ní byla poskytována pomoc podle individuálních dispozic.

Učitelé ve většině hodin uplatňovali vstupní motivační prvky, prověřovali výchozí znalosti a dovednosti, sledovali a průběžně ověřovali výsledky práce a učení. Povzbuzovali žáky k osvojení poznatků, oceňovali jejich snahu a výsledky. V části hodin bylo opomenuto okamžité vyhodnocení činností, nebo samostatné práce. Sebehodnocení, společné hodnocení a závěrečné opakování bylo výrazné a efektivní jen v některých hodinách.

Žáci plnili aktivně pokyny učitelů a zapojovali se do výuky. Vztahy žáků a pedagogů byly partnerské, pozitivní a přátelské.

Plánování a příprava výuky jsou hodnoceny jako vynikající. Materiální a psychohygienické podmínky, organizace, formy a metody výuky, motivace a hodnocení, interakce a komunikace jsou hodnoceny jako velmi dobré, personální podmínky jako průměrné.

Celkově je kvalita výuky ve sledované skupině předmětů hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Kvalita vzdělávání je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Koncepční záměry jsou stanoveny. Vycházejí z analýzy podmínek a prostředí ve kterých se škola nachází. Obsahují úkoly z materiální, personální, vzdělávací i výchovné oblasti. Plán práce na školní rok 2001/2002 rozvíjí stanovenou koncepci, vychází z každoroční reprodukce základní výchovy a vzdělávání, stanovuje organizační uspořádání a organizaci školního roku. V jednom dokumentu spojuje úkoly a celoroční činnosti ze všech oblastí života školy. Byl projednán s pracovníky, kontrola a vyhodnocení je prováděno průběžně. Výuka probíhá podle schváleného učebního plánu přijatého vzdělávacího programu Základní škola. Z dalších aktivit pro rozvoj zájmů nabízí škola nepovinný předmět náboženství, kroužek seznámení s počítačem a osvojování uživatelských dovedností, kroužek anglického jazyka.

Kompetence a povinnosti pracovníků jsou stanoveny. Zaměstnanci jsou s povinnostmi seznámeni. Jako poradní orgán ředitele pracuje pedagogická rada. Povinná dokumentace a dokumentace upravující organizaci výchovně vzdělávací činnosti a hodnocení žáků je řádně vedena. Ředitelka školy vydává potřebná rozhodnutí.

Pracovníci mají přístup k informacím. Základní formou přenosu informací je každodenní kontakt ředitelky školy s pracovníky. Všechny potřebné informace jsou pracovníkům i žákům předávány bezprostředně, ústně. Nabídka vzdělávacích akcí a další písemné materiály jsou zveřejňovány ve sborovně. Zákonným zástupcům jsou informace o chování a prospěchu sdělovány prostřednictvím deníčků a žákovských knížek, další informace jsou poskytovány na třídních schůzkách, při individuálních konzultacích, neformálních setkáních a akcích školy. Vnitřní řád školy je zpracován, zveřejněn, vymezuje práva a povinnosti žáků i pracovníků. Výroční zpráva poskytuje potřebné informace. Škola připravuje a organizuje aktivity, kterými významně doplňuje výchovně vzdělávací program. Jedná se o besídky, sportovní a kulturní akce, výtvarné a pěvecké soutěže, výlety.

Systém morální a hmotné stimulace je vytvořen, vychází z velikosti školy a malého počtu pracovníků. Při jejich vedení je využíván demokratický styl. Kritéria hodnocení jsou známá a prakticky uplatňovaná. Nabídek vzdělávacích akcí využívá především ředitelka školy, další pracovnice si rozšiřuje jazykové vzdělání.

Systém vnitřní kontroly je vytvořen. Pravidelná a dominující je průběžná kontrola, prováděná každodenně na základě kontaktu ředitelky školy se všemi pracovníky. Kvalita vzdělávání je kontrolována hospitacemi. Z hospitací jsou pořizovány záznamy, výsledky kontrolní činnosti jsou s pracovníky projednávány, zjištěné nedostatky jsou odstraňovány bezprostředně. K sebehodnocení školy slouží především porovnání hodnocení bývalých žáků na úplné škole s jejich výstupním hodnocením. Podle předložených dokladů výstupnímu hodnocení zpravidla odpovídá.

Kvalita a účinnost plánování je hodnocena jako průměrná, funkčnost organizačního uspořádání, účinnost kontrolních mechanismů, systém, rozsah a efektivnost vedení a motivování pracovníků jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Podmínky vzdělávání jsou hodnoceny jako velmi dobré.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Povinná dokumentace školy dle § 38a odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb. o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů,
- koncepční záměry a plán práce školy na rok 2001/2002,
- kritéria pro hodnocení pracovníků,
- tematické plány učiva, sešity a žákovské práce,
- inspekční hospitační záznamy.

ZÁVĚR

Škola plní zvolený vzdělávací program, dodržuje učební plán a osnovy. Stanovené výukové cíle odpovídají standardu vzdělávání a je zajištěna kontinuita výuky předmětů mezi jednotlivými ročníky.

Hodnocení kvality vzdělávání vychází z rozboru třinácti hospitací uskutečněných u všech vyučujících, ze studia žákovských prací a evaluačních materiálů. Sledované hodiny byly hodnoceny jako vynikající, velmi dobré a průměrné. Výuka probíhala v atmosféře příznivých vztahů mezi žáky a pedagogy i mezi žáky navzájem, společným znakem byla klidná a pracovní atmosféra v hodinách a snaha žáků i vyučujících o dosažení co nejlepších výsledků. Byl uplatňován individuální přístup k žákům..

Celkově je kvalita výuky hodnocena jako velmi dobrá.

Pro svůj provoz a výuku má škola dostatek vhodných prostorů. Zařízení tříd je účelné, vybavení učebnicemi, pomůckami, výpočetní a didaktickou technikou je průměrné. Ve škole je čisto a pořádek, prostředí školy je podnětné a estetické. Většinu hodin týdenního plánu vyučují pedagogičtí pracovníci s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Psychohygienické zásady jsou v organizaci dne i při výuce dodržovány.

Řízení školy je operativní, velkou pozornost věnuje ředitelka školy zlepšování materiálních podmínek výuky a rozvíjení spolupráce s rodiči a zřizovatelem. Styl řízení vychází z velikosti školy, je operativní, organizace školy je funkční, informační a kontrolní činnost se opírá o každodenní kontakt ředitelky se všemi pracovníky a většinou žáků.

Podmínky vzdělávání mají velmi dobrou úroveň.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor:

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Jiří Novotný

Jiří Novotný v. r.

Ve Žďáru nad Sázavou dne 31. října 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 1. 11. 2001

Razítko

Ředitelka nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Mgr. Marcela Kotoučková

Marcela Kotoučková v. r.
podpis

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	2001-11-15	285/2001
Zřizovatel	2001-11-15	284/2001

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány